

Voortekenen wijzen op machinaal straten

Verrassend hoog zijn de toekomstverwachtingen voor machinaal straten: maar liefst 80% van de gemeenten en 87% van de aannemers verwacht een stijging in het aantal machinale bestratingsprojecten. Dit blijkt uit de Gemeentewerken Scan 2008, een onderzoek van USP Marketing Consultancy en BouwKennis. "Ons gevoel en onze ervaring achter zulke hoge percentages wijzen erop dat machinaal straten daadwerkelijk gaat toenemen. Het besef is er. Machinaal straten is geen ver van mijn bed show," aldus Jacco Ridderhof en Henri Busker.

Jacco Ridderhof (l.) en Henri Busker (r.) constateren dat machinaal straten leeft; in elk geval in de bewustwording bij gemeenten en aannemers.

Het is in het verleden vaker uitgesproken: 'machinaal straten zal nu écht een rol van betekenis gaan spelen'. Toch wordt machinaal straten thans nog slechts in 10-15% van de projecten toegepast. Ondanks vele stimulansen, zoals congressen 'Straatwerk in Gezonde Banen', praktijkdemonstraties met machines, nieuwe technische ontwikkelingen en de inspanningen van de fabrikanten van betonnen bestratingsmaterialen, zoals robots voor de gewenste pakketten betonstraatstenen en betontegels. De richtlijn van de bestratingsbranche en Arbeidsinspectie betekende in 2007 een nieuwe stimulans. Met de onderzoekcijfers in de hand stelt drs. Jacco Ridderhof, commercieel directeur van BouwKennis: "Er is nu voldoende draagvlak om van machinaal straten een succes te maken. De bestratingsmarkt lijkt op het punt te staan om deze methode massaal te gaan toepassen. Dat

zal niet meteen morgen zijn, maar op termijn is een behoorlijke stijging te verwachten."

Vanzelfsprekend kunnen ook gerenommeerde kennis- en onderzoeksbureaus de toekomst niet in de glazen bol zien. Maar nu voor het eerst machinaal straten uitgebreid in de vraagstelling van de scan is meegenomen en er meteen zulke hoge percentages uitkomen, dan mag daar zeker een verwachtingpatroon aan worden gekoppeld. Tenslotte is dat ook de opzet van de Gemeentewerken Scan, waarbij men trends signaleert om daarop in te spelen. Dat kan uiteenlopen van tekorten aan personeel tot aandacht voor arbeidsomstandigheden en van initiatieven van citymarketing tot hemelwaterafvoer via waterpasserende bestratingsmaterialen. Drs. Henri Busker, projectmanager Ruwbouw en GWW van USP Marketing Consultancy: "Informatie kun je benutten. Daarom zijn ook deze cijfers interessant voor alle partijen die met machinaal straten te maken hebben. Want na het besef komt de vraag hoe je vraagstukken kunt tackelen. Er zijn allerlei manieren en op basis van de informatie kun je per organisatie aan de meest geëigende manier werken. Dat maatwerk is ook de rol van USP. BouwKennis zorgt meer voor de 'multiscoop', waarbij we de markt met informatie helpen sturen."

Iedereen praat erover

"Misschien kunnen wij de markt ook in machinaal straten helpen opvoeden," haakt Jacco Ridderhof in. "De bedoelingen zijn goed,

maar de uitvoering blijft achter bij machinaal straten. Je ziet het ook aan de cijfers: het percentage gemeenten en aannemers dat tot dusverre geen enkel project machinaal bestraat heeft, is met respectievelijk 45% en 35% hoog te noemen. Daartegenover staat dat 81% van de gemeenten aangeeft in het bestek altijd rekening te houden met veiligheid en gezondheid. Daar zit ook arbo bij. Het grote pluspunt is dan ook dat iedereen erover praat. Vandaar die hoge verwachtingscijfers. Mogelijk is dit besef een nieuwe katalysator. Mits we antwoord geven op de vraag wat er moet gebeuren om dit verwachtingspatroon waar te maken.”

Omdat in het onderzoek ook werd gevraagd naar de voor- en nadelen van machinaal straten, ligt het voor de hand eerst aan het wegwerken van de nadelen (alsook de perceptie van de nadelen) te werken. Zo achten

straten,” constateert Jacco Ridderhof. “Dat komt duidelijk uit het onderzoek naar voren. Als die samenwerking slaagt, wordt machinaal straten de toekomst. Dat is het gevoel achter deze eerste cijfers. In 2009 nemen wij machinaal straten wederom mee in het onderzoek en dan kun je ook zien of er meer gemeenten en aannemers mee aan de slag zijn gegaan. Verwacht echter geen spectaculaire stijgingen. De ervaring leert dat zo iets langzaam groeit en meerdere jaren nodig heeft voor een significante stijging. Dat is karakteristiek voor de bouw- en gww-sector. Maar gelet op de zeer hoge percentages die zich uitspreken over die verwachte groei, zou het mij verbazen als machinaal straten zou blijven steken op die 10-15%. De voortekenen zijn goed. Ook al omdat de ondervraagden de voordelen van machinaal straten stuk voor stuk onderschrijven: minder fysieke belasting

“Samenwerking tussen fabrikant, opdrachtgever en aannemer is essentieel voor het succes van machinaal straten”

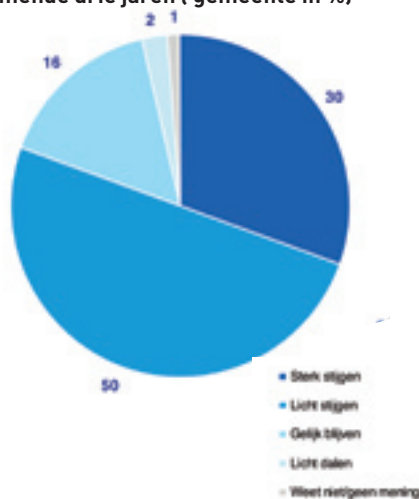
veel van de geïnterviewden de methode niet of minder geschikt voor kleinere projecten. De aannemers zien daarbij op tegen de hoge investeringskosten. Henri Busker: “Daar zul je oplossingen voor moeten bedenken. Bijvoorbeeld vanuit de toeleverende industrie. Want 66% van de gemeenten en 75% van de aannemers zegt dat de rol van de fabrikanten essentieel is bij machinaal straten. Een mogelijkheid voor fabrikanten zou kunnen zijn om niet producten maar complete concepten te leveren. Je ziet het al bij de innoverende fabrikanten van betonnen bestratingsproducten. Ze richten zich op een totaalproces van machinaal straten. Niet alleen een pakket stenen leveren, maar misschien ook wel de machine erbij verhuren. Daarnaast zullen bestratingsbedrijven maatregelen moeten treffen en iedereen binnen het bedrijf moeten enthousiasmeren. Op hun beurt vragen aannemers van gemeenten om machinaal straten te verplichten, zodat het voor iedereen geldt.”

Voordelen

De gegevens uit het onderzoek geven handvatten waarop de bestratingssector haar koers kan bepalen. “Samenwerking tussen fabrikant, opdrachtgever en aannemer is essentieel voor het succes van machinaal

van de straatmakers en een snellere realisatie van een bestratingsproject. Die voordelen moeten vroegtijdig aan tafel worden besproken met alle betrokken partijen. Zo'n 70% van de gemeenten en aannemers geeft namelijk aan dat het slagen van een project reeds in de voorbereidingsfase wordt bepaald. Wees pro-actief en ga uit van datgene wat wél kan en niet van de (vermeende) nadelen.” •

Ontwikkeling aandeel machinaal straten komende drie jaren (gemeente in %)

Aannemers (in %)

